

## Ankestyrelsens principafgørelse F-2-05 om aktindsigt - anmelders navn - interesseafvejning - ekstrahere

### Resume:

Ankestyrelsen har behandlet 2 sager om retten for en part til aktindsigt i anmelders navn.

Den ene sag vedrørte en anmeldelse om, at en privat dagplejemoder havde ladet børn være alene uden tilsyn under indkøb. Den anden sag vedrørte en anmeldelse om at en pige var udsat for lussinger og verbale ubehageligheder.

I begge sager fandt Ankestyrelsen, efter en konkret interesseafvejning, at parten ikke havde ret til at få kendskab til anmelders navn eller at få kendskab til oplysninger i anmeldelserne, der kunne identificere anmelder. Anmelder havde udtrykt et stærkt ønske om at være anonym og var kommet med konkrete oplysninger, der sandsynliggjorde repressalier. Der var et generelt offentligt hensyn at tage til, at borgere ikke holdt sig tilbage fra at anmelde ved mistanke om, at børn og unge havde behov for særlig støtte eller ved forsømmelser af børn, herunder de forhold under hvilke de bliver passet. Ankestyrelsen fandt, at hensynet til anmelder og det offentlige hensyn i de konkrete sager vejede væsentligt tungere end partens interesse i at få kendskab til navnet på anmelder.

Myndigheden skulle ekstrahere de oplysninger i anmeldelserne, der ikke kunne identificere anmelder, så at parten havde mulighed for at varetage sine interesser i sagen.

### Love:

Forvaltningsloven - lov nr. 571 af 19. december 1985 - § 2, stk. 1, nr. 1, § 2, stk. 1, nr. 2, § 9, stk. 1, nr. 1, § 15, stk. 1 og § 15, stk. 2

### Sagsfremstilling 1:

Sag 1 - j.nr. 5000020-05

En kvinde blev godkendt som privat dagplejer af en kommune i maj 2004.

I oktober 2004 modtog kommunen en telefonisk anmeldelse om, at hendes dagplejebørn havde været efterladt uden opsyn uden for Brugsen dagen i forvejen.

Kommunen kontaktede kvinden telefonisk, og hun erkendte under samtalen, at børnene havde været uden opsyn, men at de højst var alene i 2 minutter.

Samme dag traf kommunen afgørelse om at hendes godkendelse som privat dagplejer var trukket tilbage.

Kommunen gav afslag på aktindsigt i anmelders navn og i et notat fra den telefonsamtale, hvor anmeldelsen blev modtaget. Afgørelsen blev truffet med henvisning til forvaltningslovens § 15, stk. 1.

Forvaltningen vurderede, at det var af afgørende offentlig interesse ikke at videregive navn eller anden information om anmeldere, idet det ellers måtte forudses, at borgere afholdt sig fra at anmelde af frygt for ubehageligheder. Det var ønskeligt, at forvaltningen modtog anmeldelse af hensyn til sikkerheden for de børn, der var i pasning såvel ved kommunal som ved privat dagpleje.

Forvaltningen fandt, at dette hensyn var vigtigere end hensynet til kvindens interesse i at få de pågældende oplysninger, da der ikke var truffet afgørelse på baggrund af anmeldelsen. Forvaltningens afgørelse var udelukkende truffet på baggrund af kvindens forklaring om det passerede. Forvaltningen vurderede endelig, at ovenstående var gældende for hele telefonnotatet, således at der ikke kunne gives aktindsigt i dele heraf.

Det sociale nævn tiltrådte kommunens afgørelse.

Nævnet lagde i sin afgørelse vægt på, at kvinden, i forbindelse med at hun blev gjort bekendt med anmeldelsen, selv fuldt ud havde erkendt det forhold, der var beskrevet i anmeldelsen. Hendes kendskab til anmelder og indholdet af anmeldelsen kunne ikke antages at være af væsentlig betydning for varetagelsen af hendes interesser ved sagens behandling.

Nævnet fandt endvidere, at anmelder i den konkrete situation havde en væsentlig interesse i at bevare sin anonymitet.

Nævnet havde således foretaget en konkret vurdering af, at kvindens interesse i at kunne benytte kendskab til det pågældende notat til varetagelse af sin sag måtte vige for afgørende hensyn til at sikre anmelders anonymitet.

Sagen blev behandlet i principielt møde med henblik på afklaring af en parts ret til aktindsigt i anmelders navn.

### **Afgørelse:**

Kvinden havde ikke ret til aktindsigt i navnet på den person, der havde indgivet anmeldelse om, at hendes dagplejebørn var efterladt alene, eller i de dele af kommunens notat, der kunne identificere anmelder.

Kvinden havde ret til aktindsigt i yderligere 2 oplysninger i kommunens notat. Disse oplysninger var for det første, at der uden for Brugsen stod en tvilling barnevogn med 2 børn fastspændt i vognen og tre ved siden af. For det andet, at børnene ifølge anmeldelsen var efterladt alene i 6-7 minutter.

Ankestyrelsen var således enig i det sociale nævns afgørelse om, at kvinden ikke havde ret til aktindsigt i anmelders navn eller i de dele af kommunens notat, der kunne identificere anmelder. Ankestyrelsen ekstraherede imidlertid yderligere nogle oplysninger i notatet. Det betød, at vi udtog nogle oplysninger i notatet, som vi fandt at kvinden havde ret til aktindsigt i og som kommunen ikke allerede havde gjort kvinden bekendt med.

Ankestyrelsen fandt, at der var et væsentligt hensyn at tage til anmelders ønske om at forblive anonym. Derudover var der et generelt offentligt hensyn at tage til, at borgere ikke holdt sig tilbage fra at anmelde eventuelle forsømmelser af børn herunder de forhold under hvilke de blev passet, af frygt for følgerne. Disse hensyn, fandt Ankestyrelsen, efter en konkret vurdering, vejede væsentligt tungere end kvindens interesse i at få navnet på anmelder og de oplysninger i kommunens notat, der kunne identificere denne.

Efter forvaltningsloven havde kvinden som part i sagen som udgangspunkt ret til fuld aktindsigt i kommunens notat om anmeldelsen.

Efter forvaltningslovens § 15, stk.1 har en myndighed dog mulighed for efter en konkret vurdering at undtage oplysninger fra aktindsigt. Efter bestemmelsen skulle Ankestyrelsen i sagen vurdere om kvindens interesse i at kunne benytte kendskabet til anmeldelsen, herunder anmelders navn, for at kunne varetage sit tarv (sine interesser i sagen) burde vige for afgørende hensyn til anmelder eller offentlige interesser.

Efter forvaltningslovens § 15, stk. 2, skal myndigheden tage stilling til om de hensyn, som gør sig gældende efter ovennævnte bestemmelse kun gør sig gældende for en del af et dokument. Hvis dette var tilfældet skulle parten gøres bekendt med dokumentets øvrige indhold (oplysningerne skulle ekstraheres). Det betød, at Ankestyrelsen i sagen skulle tage stilling til, om der var oplysninger i anmeldelsen, som kommunen ikke havde gjort kvinden bekendt med, som hun havde ret til at få aktindsigt i.

Ved afgørelsen lagde Ankestyrelsen vægt på, at kvinden ved kommunens telefoniske henvendelse fik oplyst det væsentlige indhold i anmeldelsen. Hun fik oplyst, at kommunen havde modtaget en klage (anmeldelse) om, at hun havde været i Brugsen på et bestemt tidspunkt, og at hun under besøget i forretningen havde ladet sine dagplejebørn være alene udenfor. Hun fik under samtalen mulighed for at fortælle om hændelsesforløbet.

Ankestyrelsen lagde heroverfor vægt på, at kommunen i sin afgørelse om at tilbagekalde kvindens godkendelse som privat dagplejer ifølge begrundelsen for afgørelsen alene lagde vægt på kvindens egne oplysninger til sagen. Der blev lagt vægt på, at hun havde bekræftet, at hun i 2 minutter havde forladt børnene uden opsyn.

Kommunen havde herudover telefonisk oplyst hende om, at det var fuldstændigt underordnet, om børnene havde været efterladt uden opsyn i 2, 4 eller 6 minutter.

Ankestyrelsen fandt på denne baggrund, at kvinden uden aktindsigt i hele notatet herunder i anmelders navn, havde mulighed for at varetage sin interesse under sagens behandling.

Dog fandt Ankestyrelsen at hun ud over de oplysninger, som kommunen havde givet hende vedrørende anmeldelsen, havde ret til at få aktindsigt i 2 oplysninger i telefonnotatet.

I forhold til det offentlige interesse i at kunne beskytte en anmelders identitet lagde Ankestyrelsen vægt på, at der var tale om en sag vedrørende børns levevilkår. Samfundet havde en generel interesse i, at borgere ikke holdt sig tilbage med at anmelde forhold under hvilke børn levede og blev passet. Dette kunne være konsekvensen, hvis en anmelder frygtede, hvad følgerne ville være af, at deres navn blev oplyst.

I forhold til anmelders interesse blev der lagt vægt på, at anmelder havde udtrykt et stærkt ønske om at være anonym og havde begrundet dette ønske med konkrete oplysninger som talte for eventuelle represalier.

## **Sagsfremstilling 2:**

Sag 2 - j.nr. 5000012-05

En kommune modtog en anonym opringning om, at en pige af sin far og bror blev udsat for overgreb i form af lussinger og verbale ubehageligheder. Pigen var stukket af hjemmefra.

Et par dage senere kontaktede anmelder kommunen på ny. Det kom frem, at pigen nu var hjemme igen og anmelder udtrykte i den sammenhæng bekymring for pigen. Anmelders identitet blev kendt under samtalen.

Faderen anmodede kommunen om at indgive en politianmeldelse på kommunens meddeler, så han kunne fremsætte et erstatningskrav.

Kommunen meddelte faderen, at kommunen var bekendt med anmelders identitet, men at man i henhold til forvaltningslovens § 15 havde undtaget vedkommende fra aktindsigt. Begrundelsen herfor var den måde, han i øvrigt havde håndteret denne sag samt hans trussel om retsforfølgning mv. overfor vedkommende.

Det sociale nævn tiltrådte kommunens afgørelse, Nævnet fandt, at faderens interesse i at få oplyst underretters navn burde vige for afgørende hensyn til andre private og offentlige interesser.

Ved afgørelsen blev der lagt vægt på, at der var tale om en anmeldelse om forholdene for et barn. Her overfor stod faderens ønske om erstatning og oprejsning.

Nævnet fandt herefter, at faderens interesse i erstatning og oprejsning burde vige for den offentlige interesse i at beskytte børn mod overgreb samt anmelders ønske om anonymitet.

Nævnet fandt, at kommunen skulle give aktindsigt ud over den aktindsigt som faderen havde fået i kommunens journalark, i det faktiske indhold af anmeldelsen. Dette kunne ske i form af en ekstrakt af kommunens notater herom, hvori var udeladt oplysninger om anmelder og oplysninger, der kunne føre til identifikation af anmelder.

Sagen blev behandlet i principielt møde med henblik på afklaring af en parts ret til aktindsigt i anmelders navn.

#### **Afgørelse:**

Sagen blev afgjort med en tilsvarende begrundelse som i sag nr. 1.

Dog blev der i forhold til det offentlige interesse lagt yderligere vægt på, at efter servicelovens § 36 har borgere en særlig pligt til at underrette kommunen blandt andet i det tilfælde, hvor pågældende får kendskab til at et barn eller en ung under 18 år fra forældres eller andre opdrageres side udsættes for vanrøgt eller nedværdigende behandling. Samfundet havde en interesse i, at borgere ikke holdt sig tilbage med at foretage en sådan anmeldelse.